

Giáo Lý Tổ Chức Tiệc Vào Đêm Giữa Tháng Sha'baan

﴿حکم الاحتفال بليلة النصف من شعبان﴾

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامي]

Tác Giả:

Abdul Azeez bin Abdullah bin Baaz

Dịch Thuật:

Abu Hisaan Ibnu Ysa

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿حكم الاحتفال بليلة النصف من شعبان﴾
(باللغة الفيتنامية))

إفتاء: عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة: محمد زين بن عيسى

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْمَلَ لَنَا الدِّينَ، وَأَتَمَّ عَلَيْنَا النِّعْمَةَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى نَبِيِّهِ
وَرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ التَّوْبَةِ وَالرَّحْمَةِ، أَمَّا بَعْدُ:

Alhamdulillah, tạ ơn Allah Đấng đã hoàn hảo cho chúng ta tôn giáo và ban cho chúng ta đầy đủ mọi hồng ân, cầu xin bình an và phúc lành cho vị Nabi và cũng là Rosul của Ngài Muhammad, một Nabi biết sám hối (khi phạm tội) và từ bi, Amma Ba'd:

Allah phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾﴾
المائدة: 3

﴿Ngày nay, TA đã hoàn thiện tôn giáo của các ngươi cho các ngươi và hoàn tất ân huệ của TA cho các ngươi và TA chỉ thỏa mãn Islam là tôn giáo cho các ngươi﴾ Al-Ma-i-dah: 3.

Allah phán ở chương khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ﴾﴾ الشورى: 21

﴿Hoặc phải chăng họ có những Thần Linh (do họ tôn thờ) đã thiết lập cho họ một tôn giáo trong khi Allah không cho phép (như thế).﴾ Al-Shuro: 21.

Có Hadith ghi lại trong Soheeh Al-Bukhory và Soheeh Muslim rằng:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ))
وراه البخاري كتاب الصلح، باب إذا اصطلحوا على صلح جور فالصلح مردود، حديث (٢٦٩٧)
ومسلم كتاب: الأفضية، باب: نقض الأحكام الباطلة، وردّ محدثات الأمور، حديث (١٧، ١٧١٨).

Bà A-y-shah رضي الله عنها thuật lại lời Nabi ﷺ: "**Ai làm điều gì mà không có lệnh của Ta thì việc làm đó của y bị trả lại.**" Hadith do Al-Bukhory ghi lại ở phần hòa giải, chương khi hòa giải bằng sự bất công thì sự hòa giải đó không được chấp nhận, Hadith số 2697 và Muslim ghi lại ở phần phân xử, chương hủy bỏ những giáo lý vô hiệu và đổi lại những ai tạo ra cái tân, Hadith số 17 và 1718.

Và Hadith khác ghi lại trong Soheeh Muslim rằng:

عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَقُولُ فِي حُطَّةِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ: ((أَمَّا بَعْدُ: إِنَّ أَسْوَاقَ الْحَدِيثِ
كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ
ضَلَالَةٌ)) فِي صَحِيحِ مُسْلِمٍ.

Ông Jabir kê: Trước kia, Nabi nói trong bài Khutbah thứ sau có đoạn:
"Amma ba'd: Thực sự, lời nói chân lý chính là Kinh Sách của Allah

và sự hướng dẫn tốt nhất chính là sự hướng dẫn của Muhammad ﷺ. Còn điều tồi tệ nhất chính là điều mới mẽ (trong tôn giáo), mọi điều mới (trong tôn giáo) là Bid-áh, mọi điều Bid-áh là sự làm đường lạc lối."

Ngoài ra còn có rất nhiều câu kinh và Hadith mang ý nghĩa như trên. Qua đó, nói lên được một điều quan trọng đó là: Allah – Đấng Quang Vinh và Tối Cao – đã hoàn thành tôn giáo Islam cho cộng đồng Muslim này rồi và đã ban cho tôn giáo đầy đủ mọi ân huệ, mọi hồng phúc và Nabi Muhammad ﷺ của Ngài trước khi chết đã truyền đạt lại tất cả mọi điều rất rõ ràng minh bạch, đã phân trần cho cộng đồng của Người tất cả những gì được Allah thiết lập cho tôn giáo từ lời nói và hành động thiết thực, bên cạnh đó Nabi ﷺ không quên cảnh báo, khuyến cáo cho mọi người biết trước một điều không kém phần quan trọng: là tất cả những gì được làm sau khi Người mất liên quan đến tôn giáo Islam từ lời nói đến hành động mà không có nguồn gốc trong Islam đều bị trả lại cho người đứng ra làm nó, y bị mang phải một cái tội tạo ra cái tân cho dù có sự định tâm tốt đẹp. Trước kia, tất cả Sohabah (bằng hữu của Nabi ﷺ) biết rõ ràng điều này, cả những vị học giả Ulama của Islam sau Họ cũng biết như thế, toàn thể họ phản đối rất kịch liệt việc làm Bid-a'h và răn đe về nó thể hiện rõ qua những quyển sách do họ viết liên quan đến chủ đề tôn trọng Sunnah và phản đối Bid-a'h điển hình như: ông Ibnu Wodhdoh, ông Al-Tur-tu-shy, ông Ibnu Shaam-mah và nhiều người khác.

Trong những điều Bid-a'h được một số người dựng lên trong đó có: Bid-a'h việc tổ chức tiệc vào đêm giữa tháng Sha'baan (tức tháng 8 lịch Islam), vào ngày hôm đó họ nhịn chay trong khi không có một bằng chứng nào để lấy đó làm cơ sở. Đúng có một số Hadith nói về ân phước cho việc tổ chức này nhưng tất cả đều là Hadith "yếu" không được phép lấy đó làm cơ sở và tất cả những Hadith nói về việc dâng lễ Solah trong ngày hôm đó chỉ là những Hadith "*bịa đặt*" như đã được rất nhiều học giả Ulama khuyến cáo, sẽ trích ra vài nhận xét của họ ở phần dưới đây – Insha Allah –.

Được truyền lại một số lời nhận định của một số tiền nhân đức hạnh ở nước Shaam (ngày nay là: Palestine, Syria, Jordan và Li Băng) và ý kiến này được đại đa số học giả Ulama đồng nhất: việc tổ chức tiệc trong tháng Sha'baan là điều Bid-a'h còn tất cả Hadith nói về ân phước cho việc tổ chức thì một số là Hadith "yếu" và số còn lại là "*bịa đặt*", có rất nhiều học giả Ulama khuyến cáo việc này điển hình như Shaikh Ibnu Rojab viết trong bộ La-to-if Al-Ma-a-rif và những người khác: đối với những Hadith "yếu" chỉ được áp dụng trong việc tôn thờ nhưng dựa theo cơ sở của những Hadith Soheeh (chính xác) còn việc tổ chức tiệc vào đêm giữa tháng Sha'baan thì không có nguồn gốc, không có cơ sở, vô căn cứ."

Imam Abu Al-Abbaas Shaikh Al-Islam Ibnu Taimiyah đưa ra một qui tắc rất hữu dụng như sau:

"*Quả thật, giới học giả Ulama đã thống nhất với nhau rằng: Bắt buộc mọi người bắt bỏ đi điều bị mọi người tranh cãi dù là vấn đề gì rồi tất cả cùng nhau trở về với Thiên Kinh Qur'an của Allah và trở về với Sunnah của Rosul ﷺ của Ngài. Khi có được kết quả từ trong Qur'an và Sunnah hoặc kết quả tìm được một trong hai thì bắt buộc mọi người phải làm theo những gì Qur'an và Sunnah đưa ra còn tất cả những gì trái với Qur'an và Sunnah bắt buộc phải bỏ liền, tất cả điều không được Qur'an và Sunnah thiết lập hay qui định trong việc tôn thờ thì bị xem là điều Bid-a'h không được phép làm nó, không kêu gọi mọi người đến với nó cũng không tán thành về hành động này, như Allah đã hạ lệnh:*

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنكُمْ فَإِن نَنزَعْنَم فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ

إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾ النساء: ٥٩

«**Hỡi những người có đức tin! Hãy tuân lệnh Allah, hãy tuân lệnh Rosul (Muhammad) và cấp lãnh đạo (người Muslim) trong các người. Một khi các người có sự bất đồng ý kiến về bất cứ việc gì thì hãy cùng nhau quay trở lại với Allah (qua Qur'an) và Rosul (Muhammad qua Sunnah của Người) nếu các người là những người luôn tin tưởng vào Allah và vào ngày phán xử cuối cùng. Đó là lối giải cao minh và là sự phân tích chính xác.**» Al-Nisa: 59.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَخْلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فحَكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ

أُنِيبُ ﴿١٠﴾ الشورى: ١٠

«**Các người có tranh cãi về bất cứ điều gì thì sự phán quyết là do Allah định đoạt. Đó chính là Allah Thượng Đế của Ta, duy chỉ Ngài Ta phó thác và sám hối.**» Al-Shuro: 10.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾

﴿٣١﴾ آل عمران: ٣١

«**Hãy bảo họ (Muhammad)! "Nếu các người thực sự yêu thương Allah thì hãy tuân lệnh Ta rồi sẽ được Allah yêu thương và tha tội cho các người, bởi Allah hằng tha thứ, vô cùng Khoan Dung."**» Ali Imron: 31.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي

أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ النساء: ٦٥

﴿TA (Allah) thề bởi Thượng Đế của Người (Muhammad), chúng sẽ không thật lòng tin tưởng cho đến khi nào chúng đến yêu cầu Người đứng ra phân xử về điều chúng đang tranh chấp rồi chúng cảm thấy không uất ức trong lòng về quyết định mà Người đã đưa ra và chúng hoàn toàn qui phục﴾ Al-Nisa: 65.

Có rất nhiều câu kinh mang ý nghĩa như thế này tất cả nói lên điều: bắt buộc mọi người phải bắt bỏ tất cả mọi điều làm trái ngược với Qur'an và Sunnah, hãy hài lòng về những gì được Qur'an và Sunnah quyết định, đây là thành quả của đức tin, là sự tốt đẹp cho mọi người cả hiện tại và mai sau bởi đây là sự phân tích chính xác."

Ông Al-Hafidh Ibnu Rojab nhận xét trong bộ La-to-if Al-Ma-a-rif về vấn đề này sau khi đã nói những lời tương tự trên: "Trước kia, vào đêm giữa tháng Sha'baan những người ở Shaam thuộc thế hệ sau Sohabah điển hình như ông Kholid bin Médaan, ông Mak-hul, ông Luqman bin A'mir và những người khác họ rất cố gắng rất nhiệt tình làm mọi việc tôn thờ trong đêm này, từ đó mọi người thấy đó mà làm theo và có lời đồn họ biết được chuyện này là do được truyền lại từ nhóm Is-ro-il (người Do Thái giáo)... hành động này của họ đã bị đại đa số học giả Ulama ở Hijaaz (tức dân xung quanh Makkah) phản đối rất kịch liệt điển hình như: ông A'to, ông Ibnu Abi Malikah và ông Abdur Rohman bin Zaid bin Aslam kể rằng họ đồng nói: giới học giả giáo lý Islam của Madinah và của trường phái Imam Malik, tất cả họ đồng ý kiến: đây là hành động Bid-a'h. Về Imam Ahmad thì nhận định hành động này có đoạn: việc dâng lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan không được truyền đạt lại từ Nabi ﷺ và cũng không từ một vị Sohabah nào." Đến đây hết ý kiến của ông Al-Hafidh Ibnu Rojab.

Nói chung, ý kiến của ông Ibnu Rojab nói rất rõ ràng là việc dâng lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan không được truyền đạt lại từ Nabi ﷺ và cũng không từ một vị Sohabah nào.

Tất cả những gì không có bằng chứng xác thực thì tuyệt đối cấm người Muslim nhắc đến nó dù là trước mặt một người hay trước tập thể, làm dấu diêm hay làm công khai, vì Nabi ﷺ đã nói:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ)) رواه مسلم.

Nabi ﷺ nói: "Ai tạo ra cái mới trong việc làm này của Ta (tức trong Islam) mà nó không có trong đạo thì việc làm đó bị trả lại y." Hadith do Muslim ghi lại. Ngoài ra, còn có rất nhiều bằng chứng khác chống đối việc làm Bid-a'h và khuyến cáo về nó.

Imam Abu Bakr Al-Turtushy nói trong quyển Al-Hawadith và Al-Bi-da' có đoạn: "Ông Ibnu Wodh-dhoh thuật lại lời ông Zaid bin Aslam: Tôi không hề biết trong hàng ngũ thầy của tôi và cả giới học giả Ulama giáo lý để tâm đến đêm giữ tháng Sha'baan, cũng không để tâm đến lời nói của ông Mak-hul, càng không thấy được sự tốt đẹp của tháng này hơn những tháng khác. Có lần có người kể cho ông Ibnu Abi Malikah: đây là sự thêm rất tốt đẹp, bởi ân phước của đêm giữa tháng Sha'baan giống như ân phước của đêm định mệnh (Lail Al-Qodr), ông đáp: nếu tôi nghe lời nói này từ người nói và trên tay tôi có cây gậy là tôi đã đập y một trận, đây quả là sự thêm rất bậy." Hết lời của ông.

Nhà thông thái Al-Shawkany nhận xét trong quyển Fawa-id Al-Maj-mu-a'h có đoạn: "Về Hadith: hỏi Aly ai dâng lễ Solah một trăm Rak-at vào đêm giữa tháng Sha'baan, trong mỗi Rak-at đọc bài Fatihah rồi đọc tiếp chương Ikh-los mười lần sẽ được Allah đáp ứng nhu cầu y... đến cuối Hadith. Đây quả là Hadith bịa đặt (tức nói dốt láo về Nabi ﷺ) trong lời Hadith thể hiện sự nghi ngờ và những người truyền lại Hadith không rõ ràng tất cả chỉ là hư cấu giả tạo." Ông nói trong quyển Al-Mukh-tasor như sau: "Hadith nói về lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan là lừa gạt và có Hadith do ông Ibnu Hibbaan ghi lại từ Aly: Khi đêm của giữa tháng Sha'baan đến thì hãy dâng lễ Solah và nhịn chay vào ban ngày hôm đó. Đây là Hadith yếu."

Ông nói trong quyển Al-Aly: "Một trăm Rak-at vào đêm giữa tháng Sha'baan mỗi Rak-at đọc mười lần chưa Ikh-los... đây là Hadith bịa đặt, tất cả ba đường truyền về Hadith này đều không rõ ràng là do ai, còn Hadith: Mười hai Rak-at mỗi Rak-at đọc chương Ikh-los ba mươi lần và Hadith mười bốn Rak-at tất cả chỉ là bịa đặt, hư cấu."

Tập thể học giả Ulama giáo lý Islam điển hình như tác giả quyển Al-Ehya và giới phân tích Qur'an đồng khẳng định việc có nhiều người ở trên thế giới dâng lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan, tất cả đều bị lường gạt.

Ông Al-Hafidh Al-I'roqy nói: "Lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan là sự bịa đặt, dối trá đổ thừa cho Nabi ﷺ."

Imam Al-Nawawy nói trong bộ Al-Majmua: "Lễ Solah được mọi người biết đến đó là: Solah Al-Gho-ro-ib gồm mười hai Rak-at dâng giữa Solah Mụ-rip và I-sha vào đêm thứ sáu đầu tiên của tháng Rojab (tháng 7 lịch Islam) và lễ Solah vào đêm giữa tháng Sha'baan một trăm Rak-at, đây là hai lễ Solah Bid-a'h đáng bị phản đối, hai điều này được nhắc trong quyển Qut Al-Qulub và quyển Éhya U'lum Al-Deen cả hai quyển sách không đưa ra được Hadith nào dẫn chứng cho việc này và có một số người đã viết thành tờ rơi khuyến khích mọi người làm điều này... nhưng tất cả chỉ là sự lường gạt, hư cấu, sai lầm."

Shaikh Imam Abu Muhammad Abdur Rohman bin Is-ma-il Al-Muqoddasy đã viết một quyển sách rất giá trị nhằm bắt bỏ hai lễ Solah

này, sách ông chứa đầy lời nhận xét của giới học giả Ulama, nếu chúng ta dẫn chứng thêm những gì ông ta nói sẽ làm cho lời nói chúng ta trở nên rất dài nhưng những gì tôi kể trên cũng đã đủ dành cho những ai muốn tìm chân lý.

Tóm lại: Tất cả những câu kinh, Hadith và các lời nhận xét của giới học giả Ulama ở trên đã phân trần rõ ràng cho những ai muốn biết chân lý rằng: việc tổ chức tiệc tùng vào đêm giữa tháng Sha'baan rồi dâng lễ Solah, nhịn chay vào ban ngày và những hành động khác đều là Bid-a'h bị đại đa số học giả phản đối quyết liệt, điều này không có nguồn gốc trái lại còn là cái tân trong Islam xảy ra sau thời đại của Sohabah. Đối với ai muốn biết đâu là chân lý để làm theo thì chỉ câu kinh dưới đây là đủ, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ﴾ المائدة: 3

﴿Ngày nay, TA đã hoàn thiện tôn giáo của các ngươi cho các ngươi﴾
Al-Ma-i-dah: 3 và những câu kinh khác mang ý nghĩa như thế.

Còn về Sunnah của Nabi ﷺ chỉ cần Hadith:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ))

Nabi ﷺ nói: "**Ai làm điều gì mà không có lệnh của Ta thì việc làm đó của y bị trả lại.**" Và những Hadith khác mang ý nghĩa này, có Hadith khác được ghi lại trong Soheeh Muslim từ ông Abu Huroiroh Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا تَخْتَصُّوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي وَلَا تَخُصُّوا يَوْمَ الْجُمُعَةِ بِصِيَامٍ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ)) رواه مسلم.

"**Cấm các người chỉ đứng dâng lễ Solah (Sunnah) vào đêm thứ sáu còn những đêm khác thì không và cấm các người chỉ nhịn chay vào ngày thứ sáu còn những ngày khác thì không ngoại trừ ai có thói quen nhịn chay thì hãy nhịn.**" Hadith do Muslim ghi lại. (tức thường nhịn chay một ngày rồi nghỉ một ngày.)

Nếu giáo lý cho phép chọn đại đêm nào đó để thực hiện sự tôn thờ khuyến khích thì đêm thứ sáu là đêm tốt nhất, bởi thứ sáu là ngày tốt nhất kể từ khi mặt trời mọc lên như được nhắc trong Hadith Soheeh (chính xác). Một khi Nabi ﷺ đã cấm việc dành riêng đêm nào đó trong tuần để thi hành sự tôn thờ chúng tỏ là lệnh cấm ngoại trừ có bằng chứng chính xác cho việc dành riêng đó giống như đêm định mệnh (Lailul Qodr) và mọi đêm trong tháng Romadon là điều được giáo lý cho phép và Nabi ﷺ đã khuyến khích cộng đồng dâng lễ Solah vào các đêm của tháng Romadon bằng lời nói lẫn hành động gương mẫu như được nhắc trong hai Hadith:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ)) متفق عليه.

Nabi ﷺ nói: **“Ai đứng dâng lễ Solah trong tháng Romadon bằng sự tin tưởng và hy vọng được phần thưởng từ Allah sẽ được tha thứ cho tất cả tội lỗi đã phạm.”** Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại và Hadith:

قَالَ ﷺ: ((وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ)) متفق عليه

Nabi ﷺ nói: **“Và ai đứng dâng lễ Solah vào đêm định mệnh bằng sự tin tưởng và hy vọng được phần thưởng từ Allah sẽ được tha thứ cho tất cả tội lỗi đã phạm.”** Hadith do Al-Bukhory và Muslim ghi lại.

Nếu giáo lý cho phép tổ chức vào đêm giữa tháng Sha'baan hoặc đêm thứ sáu đầu tiên của tháng Rojab hoặc vào đêm Isro và Méroj (đi đường trong đêm và thăng thiên) là Nabi ﷺ đã truyền đạt lại rồi hoặc cũng đã từng làm và nếu có làm hay có nói là đã được Sohabah truyền lại cho chúng ta rồi, họ không hề dấu giếm điều gì họ là thế hệ tốt nhất nhân loại được xếp sau các vị Nabi, họ đã được Allah yêu thích và hài lòng.

Đến đây, chúng ta đã hiểu được sự phân tích của giới học giả Ulama là: không được truyền lại từ Nabi ﷺ lẫn Sohabah ﷺ bất cứ lời nào hay hành động nào nói lên ân phước của đêm thứ sáu đầu tiên của tháng Rojab cũng như không có ân phước của đêm giữa tháng Sha'baan, hiểu được rằng việc tổ chức cho hai việc này là điều Bid-a'h là cái tân trong tôn giáo Islam, tương tự thế dành riêng đêm nào đó trong tuần để tôn thờ là điều Bid-a'h và đêm 27 tháng Rojab được mọi người cho rằng là đêm Isro và Méroj quả là sai lầm bịa đặt, lại càng không được dựa vào những bằng chứng yếu trên để làm cơ sở cho việc tổ chức sai trái của mình và làm sao điều này lại đúng trong khi giới học giả Ulama lại nói: không biết về chúng.

Allah là Đấng ban sự thành công cho chúng ta và toàn thể người Muslim bám chặt lấy Sunnah, kiên định trên nó đồng thời khuyến cáo làm trái ngược, Ngài là Đấng Rộng Lượng Từ Bi.

Cầu xin Allah ban bình an và phúc lành cho bề tôi và Rosul của Ngài, vị Nabi của chúng ta Muhammad cùng toàn thể Sohabah của Người.

Trích từ bộ Fatawa của Shaikh Abdul Azeez bin Abdullah bin Baaz quyển 2, trang 88.

Dịch thuật: Abu Hisaan Ibnu Ysa